

مزایای

جهانی شدن^۱

مقایسه منافع کره جنوبی با مکزیک^۲

از: "هربرت اچ. ورلین"^۳
ترجمه (تلخیص): مسعود احمدی^۴

چکیده

این مقاله به تجزیه و تحلیل "تجربه صادرات مداری^۵" مکزیک می‌پردازد و نشان دهنده این نکته است که "جهانی شدن" صرفاً سبب برخوردار شدن از سطح بالای زندگی و رفاه نمی‌شود. مکزیک به دلیل "حکمرانی نادرست" به ویژه اداره امور دولتی، از روند جهانی شدن سود نبرده است. ولی کره جنوبی به دلیل دارابودن قدرت سیاسی "اعطاپذیرتر" نسبت به مکزیک توانست جایگاه خوبی داشته باشد. این مقاله با درس‌هایی که مکزیک می‌تواند از کره جنوبی بگیرد به پایان می‌رسد.

مقدمه

اگر ما با "فریدمن" موافق باشیم که به هیچ وجه نمی‌توان از جهانی شدن اجتناب کرد، باز از خود می‌پرسیم آیا جهانی شدن خوب است؟ در هر حال نمی‌توان به اعتراضات خشمگینانه و عظیم هزاران تظاهرکننده در مقابل سازمان‌های مالی، تجارت جهانی بین‌المللی بی‌توجه بود.

به همین دلیل باید به گفته‌های مخالفان نیز توجه کرد. آسوال‌دو

دی ریوپرو^۶، در کتاب خود تحت عنوان "آفسانه‌ی توسعه: اقتصاد

نامطمئن قرن ۸۲۱" (چاپ ۲۰۰۱)، به طور خلاصه می‌گوید:

■ تنها کشورهای معبدی (مثل: هنگ‌کنگ، سنگاپور، تایوان

و کره جنوبی)، قادر بودند از جهانی شدن بهره کامل ببرند.

■ برخلاف جهانی شدن، ۳۰ درصد از جمعیت فعال جهان

بیکار مانده‌اند و ۴۰ درصد از جمعیت آمریکای لاتین، آسیا و

آفریقا در زیر خط فقر (یعنی با کمتر از یک دلار) زندگی می‌کنند.

● علت اجتناب ناپذیر بودن جهانی شدن ناشی از؛

پیشرفت‌های بین‌المللی (پایان جنگ سرد، یکه تازی

سرمایه‌داری، توسعه شهری، امور مالی، اقتصادی، فرهنگ

آمریکایی) و پیشرفت تکنولوژیکی (دسترسی به اینترنت، ماهواره

مهاجرت غیرقانونی (که توافقی بین آمریکا و مکزیک مبنی بر ارسال مواد اولیه از آمریکا به مکزیک انجام شده بود) بناشد. اما در سال ۱۹۸۰ مشخص گردید:

- بدھی خارجی مکزیک به بیش از ۸۰ میلیارد دلار افزایش یافت و آن کشور تا سال ۱۹۸۲ جزو مفروض ترین کشور دنیا محسوب شد.
- نرخ تورم به ۳۰ درصد رسید و تا سال ۱۹۸۲ به ۱۰۰ درصد افزایش یافت.

در این راستا، بانک جهانی و سازمان بین المللی پول از سال ۱۹۸۰ به بعد از مکزیک خواستند که خود را با معیارهای استراتژی صادرات (تجارت) منطبق سازد در نتیجه اقدامات زیر صورت گرفت:

- گواهی و هزینه واردات کالا را کاهش داده و حذف نمود،
- درصد عمده‌ای از تجارت را در کشور خصوصی کرد،
- به صورت قابل توجهی، تعرفه‌ها و کنترل بر سرمایه‌گذاری را کاهش داد،
- به توافق عمومی تعرفه و تجارت، سازمان تجارت آزاد آمریکای شمالی پیوست و بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین توافقنامه تجاری بست.

در نتیجه این اقدامات نتایج مثبت و منفی را به دنبال داشت:

نتایج مثبت:

- تاسال ۲۰۰۰، درآمد مکزیک از تجارت ۲۰۰ درصد از درآمد نفتی آن کشور بیشتر شد در حالی که در سال ۱۹۸۵، درآمد نفت حدود ۵۵ و صادرات و تولیدات حدود ۳۰ درصد درآمد کل را تشکیل می‌داد. که این رقم در سال ۱۹۹۵ برابر عکس شد، نفت ۱۱ درصد و تولیدات دیگر ۸۵ درصد درآمد را تشکیل می‌دادند.

- در ۱۹۹۴ رشد صادرات به بالاترین حد رسیده است به طوریکه مکزیک، هشتمنی صادرکننده بزرگ جهان و دومین شریک تجاری آمریکا پس از کانادا شده است.

- در فاصله سال‌های ۹۹-۱۹۹۸، کالاهای با تکنولوژی بالا به ارزش ۲۵ میلیارد دلار (یعنی به اندازه چین که جمعیت ۱۰ برابر فرخوت).

نتایج منفی: علی‌رغم دستاوردهای ظاهری پیامدهای ناگواری داشته است:

- سطح فقر افزایش یافت. به طوری که درآمدهای واقعی در طی دهه ۱۹۸۰، حدود ۴۰ درصد افت نمود و تا دهه ۱۹۹۰ افت شدیدتری رانیز به همراه داشت،
- در سال ۱۹۹۶ گزارش شد که ۴۲ درصد از جمعیت مکزیک

■ جهانی شدن، مشکلات جمعیتی، شهرسازی، اتلاف منابع، فقر، بیکاری، آلودگی محیط، جنایت، نابرابری و ظلم را "تشدید" کرده است.

■ ۷۵ درصد جمعیت دنیا در کشورهای فقیر زندگی کرده و از منابع، امکانات و تکنولوژی برای رقابت جهانی بهره‌ای ندارند.

■ سیاست‌های اقتصادی که به وسیله مجتمع جهانی (بانک جهانی، سازمان بین المللی و رهبران کشورهای ثروتمند) اتخاذ می‌شود غالباً برای فقرا "مضر" هستند.

■ حتی زمانی که کشورها قصد جهانی شدن را دارند، مواجه با انواع تعرفه‌ها و یارانه‌های کالاهای صادراتی کشورهای ثروتمند (مثل مواد غذایی، لباس و منسوجات) می‌شوند.

اگرچه جهانی شدن سبب شده که بعضی از کشورها بهره خوبی ببرند به عنوان مثال: "هنگ کنگ" با کمتر از ۵ میلیون نفر جمعیت (تاسال ۱۹۸۰)، از محل صادرات خود بیشتر از تمام "هنگ" سود بددست آورد. یا چین با رفتن به سمت جهانی شدن،

در فاصله سال‌های ۱۹۹۵-۱۹۷۵، رتبه خود را در بین کشورها از ۱۹ به ۱۰ ارتقاء بخشد. با این حال:

● طبق آخرین گزارش بانک جهانی متوسط درآمد در ۲۰ کشور ثروتمند دنیا ۳۷ برابر ۲۰ کشور فقیرترین دنیا می‌باشد.

● در ۲۰ سال اخیر فاصله و شکاف درآمدی بین کشورهای فقیر و ثروتمند "دو برابر" شده است (یعنی فقیر، فقیرتر و ثروتمند، ثروتمندتر شده‌اند).

● کشورهای صنعتی بیش از همه به خاطر رقابت‌های بین المللی به طبیعت آسیب وارد کرده‌اند.

● حدود یک چهارم جمعیت دنیا با درآمد کمتر از ۱ دلار و یک سوم از آن‌ها با درآمد کمتر از ۲ دلار در روز زندگی ۸۵ درصد درآمد را تشکیل می‌دادند.

● می‌توان گفت؛ جهانی شدن شکاف و فاصله بین کشورهای فقیر و غنی را کاهش نداده است. آنچه برای جهانی شدن اهمیت می‌کند.

داشته و موفقیت آمیز به نظر می‌رسد، تلفیقی از تولید و سازندگی به خصوص محصولات با تکنولوژی بالا است. اما همان طوری که، مطالعه موردي که در خصوص "مکزیک" انجام شد، "جهانی شدن" به تنهایی نمی‌تواند استاندارد بالاتر از زندگی را تضمین کند. همچنین "تجربه مکزیک" به این مقوله که "تجارت کنید، نه کمک را زیر سوال می‌برد.

تجربه مکزیک

تجربه مکزیک مبنی بر "توسعه صادرات"^۹ بوده است که به سال ۱۹۶۵ به دلیل حمایت تولیدکنندگان داخلی و کاهش و منع

طبق آخرین گزارش
بانک جهانی متوسط درآمد
در ۲۰ کشور ثروتمند دنیا ۳۷
برابر ۲۰ کشور فقیرترین دنیا
می‌باشد

- هزینه مبارزه با فساد، دو برابر بودجه تحصیلی و آموزشی است،
- پرداخت رشوه امر عادی و معمولی در اجتماع به حساب می‌آید،
- حتی به پلیس آموزش داده می‌شود که چگونه از تاجران و همشهريان پول بگيرند،
- جنایتکاران با پرداخت رشوه آزاد می‌شوند و تنها به ۸ درصد جنایات رسیدگی می‌شود،
- اکثر ساکنان شهر مکزیک برای دریافت خدمات رشوه پرداخت می‌کنند،
- عدم توجه حاكمان به جرم و جنایت، مردم خودشان برای جلوگیری از جنایت متولّس به ذور می‌شوند،
- یک گزارشگر حقوق بشر ادعای نمود که در مکزیک از هر ۱۰۰ فرد ۷ فرد فاسد می‌باشند.
- در مقررات مکزیک "هیأت منصف یا داوری" برای احکام صادره وجود ندارد،
- به خاطربی تفاوتی مسئولان، کشتارها و جنایات و قتل زیاد و شکنجه هر روز نسبت به قبل بیشتر می‌شود،
- به دلیل پرداخت پول توسط دولت و جنایت کاران به سردبیران و ناشران، مطبوعات حقایق را سانسور می‌کنند،
- حدود ۲/۵ درصد از درآمد ملی و ۸ درصد صادرات از طریق تجارت غیر قانونی مواد مخدر به دست می‌آید،
- قانون مدنی در آن کشور وجود ندارد و همچنین ارزیابی درستی از نحوه اجرای قوانین و مقررات صورت نمی‌گیرد و نمی‌توان کارگزاران را به اجرای قانون مجبور کرد.
- مقایسه مکزیک با کره جنوبی**

اگر سؤال شود چه اتفاقی باید بیفتند تا پیشرفت در کشورها حادث شود؟ در پاسخ به این سؤال، ما با سؤالات دیگری مواجه می‌شویم. از جمله: چرا جهانی شدن برای برخی کشورها مفید ولی برای برخی دیگر مفید نمی‌باشد؟ دموکراسی و آزادی (مانند؛ رقابت انتخاباتی و سیستم‌های چندگانه) در پیشرفت‌های اقتصادی و کاهش فساد چقدر مؤثر است؟ چرا فساد در برخی از کشورها ویران کننده و گسترده است؟ این مقایسه به خصوص در مورد این دو کشور مهم است. چرا که کره جنوبی (در اوّل دهه ۱۹۶۰) حتی فقیرتر از مکزیک بود و تقریباً نیمی از جمعیت کره در فقر مطلق بسر می‌بردند. ولی در همان زمان، در مکزیک تورم کم بود و وضعیت اقتصادی نسبت به کره بهتر بود و به سرعت به سمت صنعتی شدن پیش می‌رفت تا

- زیر خط فقر زندگی می‌کنند، فقر شدید سبب شد که حدود ۲۵ درصد جمعیت به طور غیر قانونی (برخلاف توافقنامه آمریکا و مکزیک) به آمریکا مهاجرت نمایند،
- حدود ۶۰ درصد از جمعیت فاقد امنیت اجتماعی بودند و به همین منوال به شرایط سخت کار در محیط‌های صنعتی ادامه می‌دادند،
- در آموزش خوب عمل نشد و متوسط تحصیل حدود ۷ سال و در مناطق روستایی بسیار پایین تر می‌باشد،
- نابرابری درآمد بیشتر شده است. درآمد کل حدود ۲۰ درصد خانواده‌ها، از ۴۹/۵ درصد در سال ۱۹۸۴ به ۵۸/۲ در سال ۲۰۰۰ افزایش پیدا کرد.
- در نتیجه این نابرابری در مکزیک و همینظر در آمریکا، به طور یقین با اختلافات فرهنگی و نژادی مرتبط می‌باشد. و حدود ۶۰ درصد جمعیت مکزیک فقیر و بی‌شرف محسوب می‌شوند که بیشتر روستائیان را شامل می‌شود که برای مالکان اعیان کار می‌کنند که این وضعیت منجر به شورش "زپاتیستا" در ایالت "چایپاس" شد.

کیفیت ضعیف حکمرانی در مکزیک

- در مطالعات پیشرفت‌های اقتصادی، دلایل جغرافیایی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و انتخاب سیاست‌های متنوع اقتصادی، به عنوان دلایل پیشرفت بر شمرده می‌شوند و به طور حتم "جهانی شدن استاندارد بالاتر و رفاه را تضمین نمی‌کند و پیشرفت چیزی بیش از تولید کالا و خدمات می‌باشد." به عنوان مثال در یک تحقیقی تولید خالص ملی لیبی در حد ۷۵ درصد جمعیت لیبی بی‌سواد و ۷/۵ درصد درآمد ملی مربوط به خانواده‌های صاحبان شرکت‌های خارجی مستقر در لیبی می‌باشد.
- در مورد مکزیک، دلیل اصلی این کشور از عدم بهره‌مندی منافع جهانی شدن مربوط به "حکمرانی ضعیف" آن است که به بعضی از موارد اشاره می‌شود:

 - سیاستمداران بیشتر به این موضوع اهمیت می‌دهند که چه کسی به حکومت می‌رسد نه اینکه کیفیت این حکومت چگونه است،
 - به تنظیم و انتخاب سیاست‌ها بیشتر از بکارگیری آن‌ها اهمیت می‌دهند،
 - بکارگیری قانون همواره با مشکل رویرو بوده و به همین دلیل:

● همانطوری که دولت‌ها قدرت‌های ملایم و سخت را با هم منطبق کرده و به شکل منعطف می‌توانند تمرکز را بدون از دست دادن قدرت منتقل کنند، می‌توانند از این طریق بر مردم نفوذ کنند.

● انعطاف‌پذیری سیاسی، بستگی به انتخاب سخت افزار سیاسی مناسب از قبیل اشکال بی طرف ادارات، قوانین و تکنولوژی دارد ولی قسمت اعظم آن، بستگی به نرم افزار سیاسی یعنی رابطه سلیقه‌ای مردم و رهبران و کیفیت این رابطه دارد،

● نرم افزارهای سیاسی همواره می‌تواند مؤثر واقع شود،

● برای تقویت نرم افزارهای سیاسی، متعادل ساختن آن (یعنی مشارکت دیگران) هم لازم است.

در کره جنوبی، همواره استفاده از نرم افزارهای سیاسی نسبت به مکزیک بهره‌ای بیشتر برده شد. به عنوان مثال: در سال ۱۹۶۰، مؤسسه "خدمات شهری" که به عنوان مؤسسه‌ای فاسد مطرح بود در دهه ۱۹۷۰ به عنوان یکی از محبوب‌ترین مؤسسات در جهان درآمد. یا از سال ۱۹۹۷ در کیفیت خدمات شهری کره پیشرفت‌هایی به وجود آمد و این موضوع منجر به مبارزه با فساد شد. در کره جنوبی به تبعیت از زبان، کارکنان از بین بهترین‌های فارغ‌التحصیلان دانشگاههای ملی انتخاب و در مشاغل حساس سیاسی و اقتصادی به کار گیری می‌شدند.

مطالعه موردی مقایسه‌ای

برای تبیین نتایج بکارگیری "شوری انعطاف‌پذیری سیاسی" مقایسه زیر انجام شد. هر چند که مکزیک نسبت به کره دارای منابع طبیعی و توانایی بالقوه بیشتر بوده است اما از کره عقب افتاد.

توسعه روستایی

● مکزیک. در مناطق روستا فقر سیار بالاتر از مناطق شهری است، تحصیلات پایین، نامنی، عدم حمایت قانونی در خصوص مالکیت بر زمین، آسودگی، مشکلات اعتباری از جمله مشکلات مناطق روستایی است.

● کره جنوبی. در سال ۱۹۶۰ اختلاف درآمد مناطق شهری و روستایی چندان نبود اما در سال ۱۹۷۰ این اختلاف به ۲۰ درصد افزایش یافت. دولت برای فایق آمدن بر این فاصله، ۴ برنامه را (شامل: کمک‌های حمایتی، توسعه جاده‌های روستایی، تشویق کشاورزان به تولید محصولات و...) طراحی و اجرا کرد. در نتیجه در سال ۱۹۸۶، کشاورزان درآمدی را، در حدود ۸۸ درصد به اندازه ساکنین شهرها به دست آوردند و پیشرفت روستایی به صورت زیادی شبیه به اروپا و زاپن گردید.

توسعه صنعتی

● مکزیک. انعطاف ناپذیر بودن سیاسی، باعث افت تجاری و

آنچهایی که در المپیک ۱۹۶۸ از آن کشور دعوت شد که میزبان بازیها شود و انتظار می‌رفت که "صدرات نفتی" به تهایی بتواند مکزیک را ثروتمند سازد ولی چنین اتفاقی نیفتاد. به عنوان مقایسه می‌توان گفت:

● هر دو کشور تحت تأثیر جهانی شدن اقتصاد قرار گرفتند، درآمد کره جنوبی نسبت به مکزیک ۵۰ درصد بالاتر رفت،

● فساد، دموکراسی، استانداردهای زندگی در مکزیک را کد و در کره معیارها به نحو مثبت حرکت خوبی کرد،

● رشد سالانه تولید خالص ملی در دهه ۱۹۹۰، در کره ۵/۵ درصد و در مکزیک ۳/۱ درصد بود،

● تا سال ۲۰۰۱، صادرات کره ۱۵ درصد از مکزیک بالاتر بود،

● در کره دو سوم جمعیت از تحصیلات بالاتر از دوره راهنمایی برخوردار هستند و این نسبت در مکزیک ۲۰ درصد است،

● اگرچه خوداستغالی در هر دو کشور حدود ۲۸/۵ درصد است اما در مکزیک ۴۰ درصد جمعیت با میزان درآمد کمتر از ۲ دلار در روز، زندگی می‌کنند که در کره جنوبی این رقم معنایی ندارد،

● در کره جنوبی اینمی شغلی، بیمه، بازنیستگی و از کارافتادگی برخلاف مکزیک همواره به کار گرفته شد.

یکی از عوامل مهم پیشرفت در کره این است که رهبران سیاسی در کره جنوبی مشغول تجزیه و تحلیل بر راه‌های پیشرفت‌های اقتصادی بوده و هستند و خواهند بود و مسئولیت "موفقیت" و "شکست" را برخلاف مسئولان مکزیکی، خودشان می‌پذیرند.

در حالی که این تجزیه و تحلیل در "کشورهای پیشرفته" مفید به نظر می‌رسد. اما در کشورهای "در حال توسعه" وضعیت بدین منوال نمی‌باشد. زیرا این موارد جزو فاکتورهای بهبود و تولید به حساب نمی‌آید.

● تئوری انعطاف‌پذیری (کیشش) سیاسی در بانک جهانی که اقتصاد بر مذهب برتری دارد، کارکنان آن توجه خود را به اصلاحات و تنظیم ساختار و دادن وام معطوف می‌کنند. اما ریچارد مور^{۱۳} عقیده دارد که آنان درک غیرواقعی از پیچیدگی‌های موقعیتی، سیاسی و اقتصادی اصلاحات دارند، لذا در این صورت است که "شوری انعطاف‌پذیری سیاسی"^{۱۴} می‌تواند مفید واقع شود.

● هر چه دولت‌ها بیشتر بتوانند به جای استفاده از شکل‌های ساخت افزاری قدرت، از شکل‌های نرم و ملایم قدرت سیاسی بهره گیرند، کارآمدتر خواهند بود،

یکی از عوامل مهم پیشرفت در کره این است که رهبران سیاسی در کره جنوبی مشغول تجزیه و تحلیل بر راه‌های پیشرفت‌های اقتصادی بوده و هستند و خواهند بود و مسئولیت "موفقیت" و "شکست" را برخلاف مسئولان مکزیکی، خودشان می‌پذیرند

مقایسه‌ای را هم در خصوص چین و مکزیک انجام داد) باید این سؤال را پرسید که مکزیک چه کند؟

۱- تأکید بر تحصیلات و آموزش عالی. مکزیک به پیروی از کره جنوبی سرمایه‌گذاری در امر تحصیلات و آموزش عالی را باید بالاتر ببرد. چرا که کره ۱۳/۳ درصد درآمد ملی خود را صرف تحصیلات و آموزش می‌کند اما مکزیک فقط ۵ درصد درآمد ملی را صرف تحصیلات و آموزش می‌کند.

۲- توانمندسازی جامعه. مکزیک می‌تواند پیشرفت و توسعه را از کره بیاموزد.

کره با مشارکتی کردن، در سطح مناطق بومی، محلی و افزایش توان بالقوه و بالفعل، به خصوص در امر توسعه روستایی شامل: کشاورزی، حمل و نقل، راهها و نظایر آن، سبب درآمدزایی روستائیان و تقویت تولید و ساختار اجتماعی شد.

۳- توسعه نرم افزار سیاسی. دولت مکزیک (مثل کره) باید نقش استراتژیک را در توسعه اقتصادی بازی نماید و خود را متعهد به آن بداند. باید افراد توانمند و تحصیل کرده، را در بخش اقتصادی و سیاسی استخدام کند. با اصلاح قوانین و نظایر آن از هر گونه فساد، رشوه جلوگیری نماید. بالاتر از همه این موارد، "آمید" را تقویت و تا حد زیادی جایگزین "نمی‌توان انجام داد" کند. ■

پی نوشت ها:

۱- لازم به ذکر است، با التفات به وجود نکات و پیام ارزنده و مفید و همچنین سازگاربودن محتوای این مقاله با ویژگی های کشور ما، سعی شده است، به جهت طولانی بودن متن انگلیسی، ضمن حفظ پیام اصلی مقاله، خلاصه ای که قابل درج در مقاله باشد تهیه شود.

2. International Journal of Public Administration vol 27 13 & 14, pp.1031-1059, 2004.

3. Correspondence: Herbert H. Werlin, Westchester Park Drive, College Park, MD 20740, USA. Email:werlin@crosslink.net

۴- عضو هیأت علمی دانشگاهها آزاد اسلامی واحد ساری - دانشجوی دوره دکترای مدیریت دولتی - عضو انجمن مدیریت ایران.

þ5.maguilo dora

6. the Lexus and the olive tree

7. Oswaldo de Rivero

8. the myth of Development: Non-viable Economies of the 21 century.

9. export-oriented

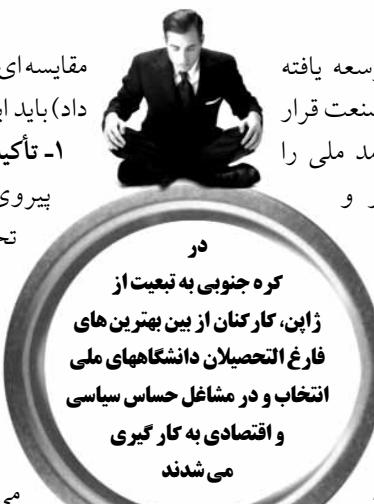
10. Zapatista

11. Chiapas

12. Poor Quality of Governance

13. Richard Moore

14. Political Elasticity (PE) Theory

فعالیت در مکزیک شد. بیشتر کشورهای توسعه یافته تحصیلات و دانش را در خدمت مؤسسات و صنعت قرار می‌دهند. اما مکزیک تنها ۰/۵ درصد از درآمد ملی را صرف تحصیلات عالی، پیشرفت نرم افزار و تحقیقات تکنولوژی می‌کند. در حالی که حد متوسط بودجه تحقیقاتی نسبت به درآمد ملی در سطح جهان به طور متوسط ۴ درصد است. به این دلیل مکزیک علی‌رغم افزایش حجم تولید به سوی غیر صنعتی شدن پیش می‌رود.

● **کره جنوبی.** در سال ۱۹۶۹، کره با ایجاد

شبکه‌ای از مؤسسات آموزشی در نزدیکی صنایع از بانک جهانی وام گرفت و تعلیم دهندگان نیازهای صنایع را بررسی کرده و ارتباط نزدیکی بین مؤسسات و صنعت ایجاد نمود و یک بخش توسعه و تحقیق در وزارت آموزش و پرورش برای معرفی تکنولوژی کامپیوتر هم راه اندازی کرد. با ایجاد ارتباط بین نظام آموزشی و "طرح های توسعه اقتصادی"، زمینه ای برای جذب ۸۰ درصد فارغ التحصیلان شد.

رئیس جمهور وقت کره به جای برنامه جلوگیری از "فرار مغرا"، برنامه "جذب مغرا" را ترتیب داده و افراد متخصص کره ای در سراسر دنیا را جهت پرکردن پست های حساس در صنایع فراخواند. دولت به گسترش صنعت الکترونیک پرداخت و به رتبه چهارم در جهان رسید.

تا پایان ۱۹۹۰، حدود ۵ درصد از درآمد ملی صرف تحقیقات و توسعه به عنوان "سرمایه گذاری در فعالیت تکنولوژی" تلقی شد. این سرمایه تقریباً برای حمایت از ۳۰۰۰ طرح تحقیقاتی که شامل بیش از ۱۰۰۰ واحد در دانشگاهها و ۲۰۰ مؤسسه عمومی تحقیقاتی بود صرف شد. این از جمله موارد و زمینه های علل توسعه صنعتی در کره بود.

نتیجه‌گیری: مکزیک چه چیزی می‌تواند از کره جنوبی یاد بگیرد؟!

مقاله جدیدی هم در مجله "اکونومیست"، خاطرنشان کرد، چون هزینه دستمزد در چین یک چهارم مکزیک است، حدود ۳۰۰ کارخانه تولیدی (به خصوص در زمینه الکترونیک) از مکزیک به چین منتقل شده‌اند. همچنین، هزینه انرژی بالاتر، هزینه مخابرات بالاتر، وجود قوانین پیچیده کار، نامساعد بودن شبکه حمل و نقل از جمله معایب در مکزیک است که به چین امتیاز بخشیده است. بالاتر از همه مکزیک نسبت به چین مهندسین فارغ التحصیل کمتری دارد و سابقه ضعیفی در آموزش تکنولوژی اطلاعات داشته و سرمایه گذاری در امر تحصیلات نیز با چین همگام نیست. حالا بدون توجه به مقاله مورد اشاره (که

